

Találkozás Hollywoodban

Irtá: JÁVOR PÁL

1951 Dec 28

Nagyon szeretem a fehér törzsi nyírfát s mert a budai házam elé is ültettem kettőt, addig tapogatózdtam, érdeklődtem Hollywoodon, mig csak meg nem tudtam egy kertésznek a címét, akitől vásárolni lehet kedves fáimból, hogy azokat hollywoodi házuk

Jávor Pál

elébe elültetve, gyönyörködhesem finom remegésükben. Két gyöngye törzsi fácskámat megvettem és azokat vállamra emelve már indulóban voltam, mikor házfalat is repesztő kiáltást hallottam. A kertésznek ősi rózsával beültetett tengeri nagy földjéről, egy kicsi kövér ember, súlyát megszegyenítő gyorsasággal gurult felém. Kutyá csaholt közelében. Hol a kutyá kergette őt, hol ő a kutyát. Az én szemeim egy kicsit rövidet látnak, de mikor látási közzelembre ért a gyorsfutót is megszegyenítő gömbölyű emberke, zavaromba nem tudtam, hogy kit öleljek jobban magamhoz; a csemete nyírfáimat, vagy a régen látott kedves barátomat, — Bus Fekete Lászlót.

— Hogy vagy? — dadogta.

— Hát te, hogy kerülsz ide?

— dadogtam vissza.

— Marika is itt van velem. A feleségem. Ez itt mellettem a kutyám, Sokorópátkainak hívják.

S ezek az egyszerű kérdések vissza vittek bennünket abba a városba, ahol utoljára láttuk egymást. Leültünk az utszélén heverő össze vágott fagaly rakás tetejére és morzsolgatni kezdtük emlékezeink olvasóját. A váratlanul jött találkozás megbénította nyelvünket. Nem tudtunk beszélgetni egymással. Multunkat ismertük, a Jelennek nem voltunk tisztában és a jövőt egyikünk sem sejtí. Hangtalan ücsörgésünket Laci felesége állította talpra, aki frissen vágott ősrózsa csokrával élénk érkezett. Őt is megdöbbenetve váratlan jelenlétem s néhány hűmögő szó cserélés után elváltunk azzal a biztos tudattal, hogy rövidesen találkozunk s az egymásra ismerés döbbenete majd feloldódik egy meghitt házias tereferelésben. Cimünket kicseréltük s mentünk a magunk dolga után. Persze a nap hátra levő részét azzal töltöttem, hogy rá gondoltam s biztos vagyok benne, hogy ő is úgy tett mint én. Vissza forgattuk egymást emléktünkben. Másnap reggel, — még korán volt és tűnődtem, hogy felhívjam-e? — szólt a telefonom és Laciék meghívtak magukhoz feketekávéra. Nagyon csinos házban, kellemes házigazda és jó barátok társaságában töltöttem el kellemes órákat.

Néhány pohár illatos fekete kávéval és józú, konty alá való francia snapsszal össze kötöttük a multat a jelennek. Szivaroztunk, pedig mind a ketten cigarettások vagyunk. De olyan régen nem láttuk egymást, hogy felnőtteknek akartunk látszani egymás előtt. Ó Istenem, hol van már a tavalyi hó? Beszélgetésünk kis tükre körülbelül ez volt.

— Lacikám, mióta vagy Amerikában?

— Január 17-én lesz 15-ik éve.

— Mi volt az ok, hogy Amerikába jöttél?

— A Jean című darabomat játszották Bécsben és két hollywoodi filmgyár ajánlatot tett a szindarabom megvételére. Az M. G. M. és a Fox. Én a Jean filmjogát a Foxnak adtam el. Erre az M. G. M.-ék azt gondolták ki, — hogyha már a szindarabot nem kapták meg, — majd megszerzik az író... szóval Amerikába kerülünk és azóta itt vagyunk. A feleségem a szerzőtársam.

— Hány filmet írtál mióta Amerikában vagy, Lacikám?

— Bizony szép számmal lehet nyugtázni. Az M. G. M.-nél a Reunion in Paris-t, Joan Crawford főszereplésével. Az Univerzalnál az Appointment for Love-t Charles Boyer-ral. A Warner's Studióban a Perfect Stranger-t Ginger Rogers-sal, a Foxnál a The Baroness and Butler-t, Annabella és William Powers voltak a főszereplői. Aztán "Ladies in Love"-t; Tyrone Power, Lukács Pál, Loretta Young, Janet Gaynor és Simone Simon játszották. Lubitsch leforgatta egyik filmemet ezen a címen, Heaven Can Wait. Most a legújabb film, amit a feleségemmel írtam a The Girl Next Door.

— Én már hallottam arról, hogy a feleségeddel együtt írtok, együtt dolgoztok. Mi a története a közös munkátoknak. Mondd el őszintén! — Laci ráncolt egyet kopasz kobakján, meg rázta magát és meleg tekintetű asszonykájának szemébe nézve dűnyögő hangon elmondotta a társszerzőségét.

— A feleségem Marika, — egy nap azzal állott elő, hogy sok pénzt költünk a titkárnőre, a kézirát másolásra és hogy sokkal egyszerűbb lenne, ha ő venne magának egy írógépet és megtanul azon gépelet a szótett követte és már másnap neki diktáltam témám anyagát. Jó ideig hangtalanul írt, de egy szép napon megszólalt. "Nem gondold drágám, hogy ez a mondat sokkal szebb lenne, ha a hősnő nem sirva mondaná az urának, hogy gyáva, hanem leszidná." Igazad van fellettem és kijavítottam a szöveget.

Ez volt a vesztem. Ettől kezdve mindig volt valami ötlete és ma már a szerző társam.

Marika sem volt rest és kávéfőztetőt közben bizony megperelte az urát, sőt Sokorópátkai nevű kutyájuk is beleugrott társalgásunkba.

— Pali, én elmondom magának, hogy mi az igazság és amit Laci a párnája alá szeretne dugni maga előtt. Hallgasson csak meg engem és én... ismer már engem. Szóval Lacinak volt egy szindarab témája, amit határ-időre meg kellett volna írnia, de ő mint sport ember, vagy futball mérkőzésre, vagy box mecsre, vagy vízilabda küzdelemre járt és a megkezdett kézírata befeljezelenül hevert az íróasztalán. Ő a sportban élvezte ki magát, én pedig abban, hogy a felvázolt szindarabját megírtnak helyettesítse. Ez az igazság és azóta minden szindarabunk két főnök neve alatt sikeres, vagy bukik. Így a helyes. A new yorki Broadwayn eddig a következő darabjaink szaladtak: "The Lady Has A Heart", "Ladies and Gentlemen" Helen Hayessel, "The Embezzled Heaven" Ethel Barrymorr, "Alice In Arms", "The Big Two" és most van műsoron a Faithfully Your's Ann Sothernall és Robert Cummings-sal a főszerepekben. A szindarabjainkat úgy is jegyezzük, hogy L. Bush-Fekete and Mary Helen Fay.

Én megkérdeztem Lacitól, hogy miért az ő neve van elől, mire Marika elnevette magát és Laci megítatva egy pohárka finom francia likőrrel, felém kacsintva azt mondotta:

— Mert ő az öregebb.

